

Dosar nr. 2rc-162/18

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud: Ghenadie Bîrsan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Ana Albu, Eugeniu Bejenaru, Aurelia Toderăș)

DECIZIE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Luiza Gafton, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Moldova-Zahăr” cu privire la încasarea prejudiciului material și cheltuielile de judecată,

acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldova-Zahăr” împotriva Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”,

c o n s t a t ă :

La 4 mai 2015, Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Moldova-Zahăr” cu privire la încasarea prejudiciului material și cheltuielile de judecată.

La 18 iunie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Moldova-Zahăr” a depus cerere reconvențională împotriva Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 februarie 2018 a Judecătoriei Edineț sediul Central, acțiunea depusă de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a dispus încasarea de la Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 41 641,15 lei. S-a admis parțial acțiunea reconvențională și s-a dispus încasarea de la Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Moldova-Zahăr” datoria în mărime de 729 330,53 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 21 879,91 de lei. În rest cerințele din acțiunea reconvențională s-au respins ca neîntemeiate.

La data de 13 martie 2018, Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” a declarat apel împotriva hotărârii din 20 februarie 2018 a Judecătoriei Edineț sediul Central.

Prin încheierea din 13 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” și s-a acordat termen de până la 8 mai 2018, ora 09:00 pentru lichidarea neajunsurilor și anume: prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 31 230,85 de lei și depunerea cererii de apel motivată.

Prin încheierea protocolară din 8 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a acordat termen suplimentar apelantului Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” pentru formularea cererii de scutire de la plata taxei de stat și prezentarea probelor, până la 15 mai 2018, ora 09:00.

Prin încheierea din 15 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea Gospodăriei Țărănească „Ivan Scutelnic” privind scutirea de la plata taxei de stat și s-a acordat termen suplimentar până la 24 mai 2018, ora 09:00 pentru lichidarea neajunsurilor și anume: prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 31 230,85 de lei.

Prin încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” din motivul că nu a achitat taxa de stat.

La 11 iunie 2018, Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” a declarat recurs împotriva încheierii din 24 mai 2018 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului s-a indicat că, Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” are conturile bancare sechestrate iar situația financiară este precară, având datorii de peste 2 000 000 lei. Instanța de apel contrar prevederilor art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, nu l-a scutit de la plata taxei de stat, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Solicită recurentul admiterea recursului, casarea integrală a încheierii din 24 mai 2018 a Curții de Apel Bălți cu examinarea în fond a chestiunii privind scutirea de la plata taxei de stat.

Examinând recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la data de 24 mai 2018.

Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la data de 7 iunie 2018 (f.d.193).

Astfel, recursul declarat la data de 11 iunie 2018, este în termen.

După parvenirea cauzei în instanța de recurs, la 21 iunie 2018 în adresa intimatului a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii

referinței. Până la examinarea cererii de recurs, intimata nu a depus referință prin care să-și exprime opinia asupra recursului.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din actele cauzei, la 13 martie 2018 Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” a declarat apel împotriva hotărârii din 20 februarie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

Prin încheierea din 13 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen de până la 8 mai 2018, ora 09:00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 31 230,85 de lei.

Prin încheierea protocolară din 8 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a acordat termen suplimentar pentru formularea cererii de scutire de la plata taxei de stat și prezentarea probelor până la 15 mai 2017, ora 09:00.

Prin încheierea din 15 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” privind scutirea de la plata taxei de stat și s-a acordat termen suplimentar până la 24 mai 2018, ora 09:00 pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, la emiterea încheierii, a determinat corect circumstanțele cauzei și a aplicat just normele de drept procedural. Concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel pe motiv că apelanta Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” nu a îndeplinit în termenul acordat indicațiile instanței de apel date prin încheierea din 15 mai 2018, este una corectă și întemeiată.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” nu a lichidat în termen de până la 24 mai 2018, ora 09:00 neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Bălți din 15 mai 2018.

În consecință, prin încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 20 februarie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Central, cu toate actele anexate.

În acest sens instanța de recurs relevă că, termenul de procedură se calculează potrivit dispozițiilor art. 110 Cod de procedură civilă, conform căruia termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Iar, conform art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) – (3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sânt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 din Codul de procedură civilă, este afectat în pricină în condițiile în care apelantei Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” a fost acordat termen suplimentar, însă ultima nu a prezentat în acest termen dovada de plată a taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, nedepunerea de către partea în proces a diligențelor necesare pentru înlăturarea în termen a neajunsurilor nu poate constitui o circumstanță favorabilă recurenței în anularea încheierii contestate.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

Mai mult ca atât, nu pot fi reținute argumentele invocate în recurs referitor la scutirea de la plata taxei de stat, deoarece, Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” nu a contestat cu recurs încheierea din 15 mai 2018, prin care s-a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”.

Se menține încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Moldova-Zahăr” cu privire la încasarea prejudiciului material și cheltuielile de judecată, acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldova-Zahăr” împotriva Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Luiza Gafton

Nicolae Craiu